

Handläggare: Eva Svedman
Telefon: 08/ 508 10 320

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2009-10-22

Verksamhetsbidrag för Stora Skuggans 4H-gård

Förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd beslutar att tillstyrka ansökan om verksamhetsbidrag om 400 tkr till Stora Skuggans 4H-gård för 2009 - 2010.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson Österberg
avdelningschef

Sammanfattning

Ärendet rör en ansökan till nämnden om verksamhetsbidrag om 400 tkr till Stora Skuggans 4H-gård för åren 2009 - 2010, varav 250 tkr avser hela verksamhetsområdet och 150 tkr för tillgänglighetsanpassning. 4H-gården ligger på Norra Djurgården och har funnits i drygt 20 år. Gårdens verksamhetsmål är att driva en barn- och ungdomsverksamhet i föreningsregi som så långt som möjligt ska efterlikna en riktig bondgård där *alla* ska kunna vara med. Hundratusentals besökare kommer årligen till Stora Skuggan.

Enligt föreningens styrelse har föreningens intäkter minskat väsentligt bland annat pga färre placeringar på gårdens korttidsvistelse/fritids. Detta har föranlett föreningen att ansöka om verksamhetsbidrag hos stadsdelsnämnden. För år 2009 har Stockholms stads idrottsnämnd beviljat 4H-distriktet ett bidrag om totalt 2 mnkr, varav 351 400 kr har tillförts Stora Skuggans 4H-gård.

Att ingå i och att få ta del av gårdens olika aktiviteter ser förvaltningen som en möjlighet för många deltagare att minska en egen problematik och därmed öka möjligheten till ett självständigt och värdigt liv.

Stadsdelsförvaltningen föreslår stadsdelsnämnden bevilja Stora Skuggans 4H-gårds ansökan om verksamhetsbidrag 400 tkr.

Bakgrund

4H (Head, Heart, Hand, Health) är en ideell föreningsdriven barn- och ungdomsverksamhet som startade i Ohio, USA i början av 1900-talet. Sveriges 4H har sedan början av 1970-talet haft 4H-gården som en unik verksamhetsform. 4H-gården skall efterlikna en svensk bondgård med självhushåll. De djur som hålls bör vara av svenska lantraser och de växter som odlas skall vara de arter som finns på svenska gårdar.

4H-gården ska erbjuda aktiv verksamhet och får enligt 4H:s riktlinjer inte likna en djurpark. Ett av 4H-gårdens viktigaste mål är att alla på gården ska ta aktiv del i alla de sysslor som förekommer. Barn och ungdomar får på så sätt tidigt lära sig ta ansvar och den enskildes personlighetsutveckling främjas i enlighet med mottot ”att lära genom att göra”.

Varje 4H-gård drivs i föreningsform som en egen enhet, med ansvar hos den lokala 4H-klubben. Gårdarnas verksamhet är baserad på ideellt engagemang men som regel finns också någon eller några anställda.

Stora Skuggans 4H-gård

Stora Skuggans 4H-gård ligger på Norra Djurgården i Östermalms stadsdelsområde. Den har funnits i drygt 20 år och är känd som en av storstadens oaser som också besöks av folk från närliggande grannkommuner som Lidingö, Solna och Danderyd. Gården fungerar även som representationsgård för alla 4H-gårdar i hela Sverige.

Redan när gården byggdes 1985 var intentionen att göra anläggningen handikappanpassad. Gårdens verksamhetsmål är att driva en barn- och ungdomsverksamhet i föreningsregi som så långt som möjligt ska efterlikna en riktig bondgård där alla oavsett handikapp ska kunna vara med. Hundratusentals besökare kommer varje år till Stora Skuggan. Ett stort ideellt engagemang finns i olika åldrar. Riksförbundet Sveriges 4H är huvudman vilken är en politisk och religiös obunden ungdomsorganisation.

Ansökan

Till stadsdelsnämnden har inkommit bifogad ansökan daterad 2009-08-30 om ekonomiskt bidrag till Stora Skuggans 4H-gård. Ansökan är å styrelsens vägnar undertecknad av förståndare Annika Jansson. Ansökt belopp är 400 tkr varav 250 tkr avser 4H-gårdens verksamhet generellt och 150 tkr avser förbättringar av tillgängligheten för funktionsnedsatta barn och ungdomar.

Stora Skuggans 4H-gård har tidigare beviljats ekonomiskt bidrag från stadsdelsnämnden, senast 160 tkr för 2001.

Driftskostnaderna ligger idag på drygt 2,5 miljon kronor per år varav merparten avser personal, djurhållning och lokalkostnader. Stora Skuggans 4H-gård är till 50 procent självförsörjande. Resterande finansieras genom förenings- och hyresbidrag, aktivitetsbidrag samt fondmedel.

För år 2009 har Idrottsnämnden beviljat 4H-distriktet ett bidrag om totalt 2 mnkr, varav 351 400 kr har tillförts Stora Skuggans 4H-gård.

Se vidare bifogad ekonomisk rapport.

Stora Skuggans 4H-gård har under senare år fått en besvärligare ekonomisk situation i takt med att olika bidrag har minskat samtidigt som driftskostnaderna ökat. Man har dragit ned på både personal och djur men anser att man inte kan göra ytterligare neddragningar om gården fortfarande ska vara attraktiv för besökare.

En viktig del av ekonomin har varit intäkter för korttidstillsyn av funktionshindrade barn och ungdomar enligt LSS i åldrarna 12 - 21 år. Ett minskat antal sådana placeringar är den omedelbara orsaken till 4H-gårdens ekonomiska problem.

I stadsdelsnämndens "riktlinjer för föreningsbidrag till frivilliga organisationer" anges att föreningsbidrag kan vara av två olika typer, verksamhetsbidrag och projektbidrag.

Verksamhetsbidrag är ett stöd till organisationer/föreningar som bedriver en etablerad verksamhet som komplement till nämndens egen verksamhet. Bidraget beviljas för ett år i taget. Verksamhetsbidragen ska avse stöd till den direkta verksamheten.

Projektbidrag kan sökas som initialt stöd till organisationer som vill pröva nya verksamhetsformer eller tidsbegränsade projekt som kultursatsningar och evenemang. Projektbidrag kan sökas under hela året och beviljas oberoende av om föreningen erhåller verksamhetsbidrag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningen och har behandlats i förvaltningsgrupp 2009 10 13. Ärendet skulle även ha behandlats vid handikapprådets möte 2009 10 08, vilket dock ställdes in av rådet.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att 4H-gårdens verksamhetsmål att ”bedriva barn- och ungdomsverksamhet där alla kan vara med” överensstämmer väl med de grundläggande villkor som nämnden har fastställt för verksamhetsbidrag till föreningsverksamhet, bl a att ”verksamheten ska aktivera människor vilka av olika anledningar behöver särskilt stöd för att klara ett självständigt och människovärdigt liv”.

Att få besöka gården, som drivs som en liten bondgård, betyder mycket för väldigt många människor, unga som gamla. Hundratusentals besökare kommer till gården varje år. Förskolor och skolor, både kommunalt och enskilt drivna inom och utom stadsdelsområdet, har 4H-gården som ett givet besöksmål.

Gårdens verksamhet med många aktiviteter för barn- och unga med funktionsnedsättning ser förvaltningen som ett ytterst värdefullt komplement eller alternativ till nämndens egna aktiviteter. Bland annat bedrivs integrerad eftermiddagsverksamhet/korttidstillsyn (fritids) enligt LSS sedan många år, för skolungdomar över 12 år, sju platser. Förvaltningen har tillsynsansvaret för denna verksamhet på uppdrag av länsstyrelsen och är därför väl insatt i den specifika verksamheten, men även i 4H-gårdens övriga aktiviteter. Enligt uppgift från gårdens föreståndare, Annika Jansson, nyttjas inte samtliga sju platser på fritids idag, vilket har urholkat ekonomin. Det vikande deltagarantalet beror, enligt föreståndaren, på att de flesta skolor idag har egna eftermiddagsaktiviteter för funktionshindrade samt att resorna till och från 4H-gården anses kostsamma.

Förvaltningen anser att Stora Skuggans 4H-gård med dess olika aktiviteter bör stödjas (utöver redan givna bidrag) så att verksamheten kan fortgå i samma omfattning som hittills och kanske även utvecklas.

Även önskemålet och behovet av att ytterligare tillgänglighetsanpassa gården bör stödjas.

Sammanfattningsvis menar förvaltningen att en neutral arena, som just en 4H-gård är, i hög grad kan bidra till att fylla behovet av bl a närhet, gemenskap och tillit hos många besökare och deltagare. Att ingå och ta del av gårdens olika aktiviteter ser förvaltningen som en möjlighet för många deltagare att minska en egen problematik och därmed öka möjligheten till ett självständigt och värdigt liv.

Bilagor

1. Ansökan om verksamhetsbidrag, Stora Skuggans 4H-gård
2. Ekonomisk-/balansrapport, Stora Skuggans 4H-gård, inkl. komplettering
3. Verksamhetsplan 2009, Stora Skuggans 4H-gård
4. Verksamhetsberättelse 2008, Stora Skuggans 4H-gård

5. Stadgar för 4H-klubb
6. Miljö- och tillgänglighetsanpassning, Stora Skuggans 4H-gård